1846. N. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 14 DECEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 12 December.

Ingekomen van D. voor de Wed. van den Schoenmaker ƒ 2.50.

— Door de Godgel. Faculteit aan de Hoogeschool alhier, is eene ingekomen Verhandeling op de door haar uitgeschrevene prijsvraag over de echtheid van Marc. XVI. 9—20, der bekroning waardig gekeurd en is gebleken daarvan schrijver te zijn de Heer F. W. B. van Bell, Candidaat in de Godgeleerdheid aan de Hoogeschool alhier.

— Wij vernemen dat er alhier even als den vorigen winter, op den 19den Januarij, een Militair Feest ten behoeve der Leydsche armen zal gegeven worden, door de jeugdige krijgslieden van het Reserve-Bataillon van het 5de regt. Infanterie. Wij hopen dat dit feest even als vroeger denzelfden bijval mag ondervinden.

— De achtien personen welke door het Hof van Zeeland zijn ter dood veroordeeld, hebben zich tegen dat arrest in cassatie voorzien.

— In onze vorige voorloopig het besluit der verlenging voor 25 jaren van de Nederlandsche Handelmaatschappij vermeld hebbende, leeden wij in hier deswege eenige nadere bijzonderheden mede.

De Vergadering welke ten dien einde te Amsterdam in het gebouw van het Collegie Zeemanshoop was bijeengekomen, werd door den Voorzitter, met eene aanspraak geopend, waarin hij eerst de geschiedenis der Handelmaatschappij van 1824 tot 1846 doorliep.

Hij toonde aan hoe de Maatschappij in vele opzigten een zegen voor Nederland is geweest; hoe niet alleen alles door haar een nieuw leven ontving, maar nieuwe bronnen van welvaart werden geopend en milddelijk vloeiden, in weerwil der eerste jaren, waarin zij met veel tegenspoeden te kampen had; hoe na de afscheiding van België, de Maatschappij weder werd wat zij zijn moest; dat er door haar eene overeenkomst met de Regering werd gesloten, waarbij zij uitsluitend belast werd met de overbrengst der voortbrengselen uit Neêrlands Indië, en waardoor de hoofdmarkt daarvan in Nederland gevestigd werd; hoe uit dit alles eene groote levendigheid voor alle takken van volkswelvaart volgde, terwijl de geschiedenis van de cultuur in Indië, de noodzakelijkheid van het aanwenden van aanzienlijke kapitalen bewijst, en het nut daardoor gesticht onmiskenbaar is.

Immers werden door de Maatschappij sedert den tijd van haar bestaan, ruim 330,000 scheepslasten bevracht, ƒ 121,000,000 aan scheepsvrachten betaald, ƒ 15,000,000 aan assurantie premiën, terwijl hare aanvoeren bestonden in 12,000,000 balen koffij en 3,000,000 pikols suiker [een baal koffij bevat 2 pikols en een pikol is 125 oude ℔], behalve tin en specerijen.

Sedert 1831 bijzonder was die vermeerdering in alles van beteekenis en werden sedert ook ruim 100,000 kisten Java-indigo daaronder begrepen.

Men mogt dus dankbaar erkennen, dat zoo vele daadzaken het bewijs opleveren, dat de Maatschappij aan haar doel tot verspreiding en vermeerdering van volkswelvaart beantwoord heeft. De President wenschte de echte deelhebbers, die zoo vele jaren tot dit doel hadden medegewerkt, geluk met deze bevredigende uitkomst, door hun pogen, onder den zegen des Allerhoogsten verkregen.

In de tweede plaats hadden ook de deelhebbers groote reden van tevredenheid over de voordeelen van hunne kapitalen verkregen; want niet alleen dat zij een vaste rente hadden genoten en hun gedurende 11 jaren aanzienlijke dividenden waren uitgekeerd, maar daarenboven was de maatschappij nog in het bezit, buiten haar kapitaal, van een reserve-fonds, dat de som van ƒ 9,200,000 beliep; hetwelk mogt aangenomen worden, met de jaarlijksche rente en verdere daarmede te behalen voordeelen gedurende de drie volgende jaren van het bestaan der Maatschappij, op 31 December 1849, 50 pCt. van het kapitaal der Maatschappij, groot ƒ 22,000,000, dus ruim ƒ 11,500,000 te zullen bedragen.

Hierop deelde de Voorzitter het concept-besluit van den Raad der Maatschappij mede, strekkende:

1°. Tot verlenging van den duur der Maatschappij na den 31sten December 1849 voor een tweede tijdperk van 25 jaren, en alzoo tot den 31sten December 1874.

2°. Dat daarbij als grondslagen der overeenkomst zullen worden beschouwd, de artikelen goedgekeurd bij Zr. Ms. besluit van 2 Mei 1831, in zoo verre die nog bestaande zullen worden bevonden, met inachtneming voorts van de voorschriften van het Wetboek van Koophandel en wegdalling der koninklijke garantie.

3°. Om het kapitaal der Maatschappij te bepalen op ƒ 34,500,000, zijnde het tegenwoordige kapitaal van ƒ 23,000,000, vermeerderd met 50 ten 100, waartoe het reserve-fonds, op het tijdstip van 31 December 1849, geacht wordt, toereikende te zullen zijn.

4°. Om aan deelhebbers welke verlangen mogten, op ult. December 1849, hun kapitaal terug te ontvangen en over hun aandeel in het reserve-fonds te beschikken, gedurende 13 weken, nader en tijdig aan te kondigen en behoudens de bevoegdheid, om, naar gelang van omstandigheden, uitzonderingen op dezen regel toe te laten, de gelegenheid te geven, om van dat verlangen schriftelijk te doen blijken. Hieraan zal worden voldaan door uitkeering van het aandeel in het reserve-fonds, na het opmaken en sluiten der balans over 1849, op de wijze bij de artikelen van overeenkomst bepaald, en daardoor voor die deelhebbers, alle verdere deelgerechtigheid ophoudt.

Het 5de en 6de punt loopt over de toetreding tot en regeling van het vernieuwde Vennootschap.

Daarbij voegde Z. Ed. tot nadere toelichting, dat het maatschappelijk kapitaal tot ƒ 34,500,000 zoude vermeerderd worden en dus, in verhouding van 2 tot 3 aandeelen, zoodat ieder houder van 2 aandeelen 3 aandeelen à ƒ 1,000 gestempeld, zoude ontvangen en ieder houder van een aandeel, een à ƒ 1,000 en een à ƒ 500; doch dat hieruit van zelfs volgde, dat indien het reserve-fonds op 31 Dec. 1849 meer dan ƒ 11½ millioen bedragen, dit meerdere aan de houders der aandeelen zoo op naam als aan toonder zoude uitbetaald, of in het omgekeerde geval door hen bijbetaald worden.

De Maatschappij heeft voorts van de Regering de verzekering ontvangen, dat ingeval het maatschappelijke kapitaal noodig werd geacht, als in verhouding der meerdere uitbreiding van cultuur noodig was, het reserve-fonds gevoegd bij het oorspronkelijk kapitaal niet opgevraagd werd voor 31 Dec. 1874, alsdan de Regering aan de Maatschappij verzekerde, de uitsluitende overbrenging van hare koloniale producten, bestaande in koffij, indigo, suiker en specerijen, om alles alhier te verkoopen, benevens alle overige producten, wanneer daarton later besloten zou worden; immers tot 31 December 1854, terwijl de Regering tot dien tijd toe, tevens genegen was, de Maatschappij te belasten met de overbrenging naar de Koloniën, van al hetgeen haar door de Regering zoowel aan menschen als aan zaken uit het moederland zou moeten toegezonden worden, benevens met de betaling van delegatiën, pensioenen en tractementen. Uit die regeling mogt men dus eene belangrijke vermeerdering van dividend boven de tegenwoordige rente wachten. Z. Ed. merkte op dat de waarborg des Konings voor de rente nu ophield, welke ook ingevolge het nieuwe Wetboek van Koophandel niet meer mogt gegeven worden; doch dat tegen dit gemis de zoo evengenoemde overeenkomsten overstonden.

Na de redevoering gaf de Heer Staatsraad Cunneman, Commissaris des Konings, uit naam van Z. M. den wensch te kennen, tot voortduring der Maatschappij, betuigende, dat de Koning als de grootste deelhebber, hem den last had opgedragen uit naam van Z. M. te verklaren, hier het voorbeeld te willen geven. Waarop, na nog eenige wijziging in art. 2 en 4, het besluit met algemeene stemmen, zijnde 291, vertegenwoordigende 10.868 aandeelen, werd aangenomen.

— De *Tijd, Noord-Hollandsche Courant*, beweert in deszelfs nommer van den 1sten dezer eenen brief uit Batavia ontvangen te hebben, waarin het volgende voorkomt:

»In het tractaat, na den oorlog met Dipo Negoro gesloten, staat letterlijk als volgt: »»Ook verbindt zich het Nederlandsche gouvernement plegtig, door alle middelen, die onder deszelfs bereik staan, de uitbreiding der Christelijke godsdienst op Java tegen te werken en te belemmeren.«

Driemaal werden door het ministerie van Justitie, hetwelk de Regering omring, dat belangrijk berigt zoude bevatten, uitgelokt dat blad, in zijn nommer van den 8sten dezer, onzin op logentaal. — Dit oordeel mag streng schijnen, maar behoort tot de zelfkennis, waarvan de Regering, wederspreken door allen bekende geschiedkundige daadzaken en door geene andere bron hebbende, dan ook onze eigene trouw

Toen Dipo Negoro, van de meesten zijner aanhangers verlaten, in 1830

elk oogenblik gevaar liep, om in handen van de onzen te vallen, begaf hij zich tot den Luit.-Generaal de Kock, om de voorwaarden zijner onderwerping te hooren. Nadat Dipo een maand gedraald had en inmiddels nieuwen aanhang had gemaakt, bragt de Luit.-Generaal de Kock de zaak op den 28sten Maart 1830 tot eene krisis.

De Majoor de Stuers heeft in zijne *Mémoires sur la guerre de l'île de Java* te 1825—30, bl. 181 en volg., deze krisis beschreven, (te vinden in de *Staats Courant* van heden, waaruit wij dit artikel overnemen), hoofdzakelijk behelzende, dat de Vorst eerst beweerde alleen een beleefdheids-bezoek aan den Generaal te brengen, dat hij zich op geene onderhandelingen had voorbereid en dus eerst wilde terugkeeren. De Generaal eischte dat de Vorst hem in juiste bewoordingen zijne inzigten zou mededeelen, om aan dien verderfelijken oorlog een einde te maken. Nadat Dipo dit vergeefs had zoeken te ontduiken, verklaarde hij, onder den titel van Sultan, op Java aan het hoofd der Mahomedaansche godsdienst te willen staan en dat hij zich overigens aan de edelmoedigheid onzer Regering overgaf. De Generaal deed hem begrijpen, dat die eisch in zijne omstandigheden ongerijmd was, waarop hij weder verklaarde dat de Regering met hem naar goedvinden kon handelen, doch dat hij van dien eisch nimmer afstand zou doen.

Na deze verklaring, werd Dipo Negoro ontwapend en gevankelijk weggevoerd naar eene bewaarplaats, alwaar hij nog als staatsgevangene leeft.

Met Dipo Negoro is alzoo geen tractaat gesloten. Hij was weerloos in onze handen gevallen. — De voorwaarden, die hij wilde bedingen, werden als onaannemelijk afgeslagen. In die voorwaarden was met geen woord van het Christendom gerept. Wanneer men hierbij vergelijkt het werk van eenen anderen oggetuige, den Generaal-Majoor Nahuys, in zijne Verzameling van, en bepaaldelijk wat in het 4de deel, bladz. 286 en volg. omtrent de onderwerping van Dipo Negoro wordt verhaald, dan zal eenieder de overtuiging bekomen, dat het bewuste artikel van *de Tijd* niets is dan een even verachtelijk als onhandig verzinsel.

— De Plaatselijke Geneeskundige Commissie te Nijmegen waarschuwt het publiek, dat er thans in den handel Oranjebloesem water voorkomt, dat loodhoudende bevat.

KATWIJK, 11 December.

Gisteren zijn alhier de twee laatste pinken van de stedharingvisscherij terug gekeerd, en is door allen gezamentlijk sedert den 1sten December als nog aangebragt ruim 1 millioen haringen, zoodat de geheele aanbrenget door de 36 pinken, die dit jaar voor deze visscherij van hier zijn uitgerust geweest, heeft bedragen ruim 2,900,000 stuks, of dooreen genomen per vaartuig omstreeks 80,700 stuks. Ofschoon deze uitkomst beneden de bij doorslag over 20 jaren berekend middelbaar vermogen is, mag men daarmede echter zeer tevreden zijn, indien men den ongunstigen staat der zaak omstreeks de helft van het saizoen nog een weinig later, in aanmerking neemt, en is deze uitkomst dan ook eerder dank te wijten aan de zoo buitengewoon gunstige weersgesteldheid in de laatste helft van het saizoen, terwijl de hoge prijzen welke er voor de laatstelijk aangebragte haring alaag besteed zijn, deze uitkomst te meer gunstig hebben gemaakt.

LEYDERDORP, 12 December.

Ook hier is eene vereeniging gevormd ter Ondersteuning van de Armen. Het is door de algemeene bereidwilligheid, aan de Directie uit drie alhier wonende Dames bestaande gelukt, bij inteekening een genoegzaam aantal en daarbenevens vele fraaije voorwerpen ter verloting bijeen te brengen. Zelfs buiten de gemeente wonende Dames brachten het hare hieraan toe, en bijkans niemand bleef achter, zoodat zij die het plan vonden, rijke vrucht op hare moeijelijken arbeid.

Dat allen die hierin eene hinderpaal zagen, gevoelen, het ook zelfs het is te geven dan te ontvangen, dat zij het door ontvangen van Hem die gezegd heeft: » voor zoo veel gij dit den minsten mijner broederen zult gedaan hebben, ik zal het achten als hadt gij het Mij gedaan.

(Ingezonden.)

's GRAVENHAGE, 11 December.

Bij besluit van den 10den dezer, heeft Z. M. den Hoogleeraar G. Vrolik, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten, ter gelegenheid van zijne 50jarige verbindtenis aan het Athenaeum te Amsterdam, te benoemen tot Staatsraad in buitengewone dienst.

— H. M. de Koningin heeft voor de loterij der Vrouwen-Vereeniging te Dordrecht, een prachtig Canapé-kussen ingezonden.

— Bij vonnis van het Kantongerecht alhier, van 3 dezer, is W. J. G. K., zoutzieder te dezer stede, op grond der keur van Hoogheemraden van Delfland van 4 Maart 1639, in haar geheel gerenoveerd op 2 Januarij 1796, veroordeeld in eene geldboete van tien gulden en in de kosten, ter zake van het Ongeoorloofd hebben van 3 mud 24 uren voor zijne woning op den Zuidwest Buitensingel laten liggen van puin, enz.

— Gisteren avond heeft de plegtige inwijding plaats gehad der Koninklijke rijschool, in tegenwoordigheid van Z. M. en de leden van het Koninklijk gezin. Door de Onder-officieren en manschappen van het korps lansiers, is een buitengewoon Caroussel gehouden. Ook zijn prijzen aan die militairen, voor ligchaamoefeningen en zwemkunst uitgereikt. Eenige dichtregelen, door den Heer Dunkler op muzijk gebragt, zijn door de bij het feest aanwezige militairen gezongen. Een talrijke en aanzienlijke menigte woonde deze feestviering bij.

AMSTERDAM, 9 December.

Wij vernemen, dat de Heer A. G. van Capelle, op zijn verzoek, eervol ontslagen is als Rector der Latijnsche scholen alhier, welke betrekking aan den Conrector Veegens is opgedragen. De nieuwe bepalingen betreffende genoemde scholen zullen met primo Maart 1847 in werking worden gebragt, zoo al niet reeds met 1 Januarij, hetgeen door velen wordt gewenscht.

GRONINGEN, 9 December.

Van 30 Oct. 1845 tot 20 Nov. dezes jaars zijn op onze Hoogeschool ingeschreven 52 studenten, in evenredigheid met de beide andere Hoogescholen, niet het geringste aantal. Op 21 Oct. II (de laatste recensie) was het aantal der studenten alhier, als volgt: wis- en natuurkundigen (uitsluitend) 4, aanstaande geneeskundigen 15, godgeleerden 38, letteren (uitsluitend) 13, aanstaande regtsgeleerden 26, aanstaande godgeleerden 20, regtsgeleerden 75, geneeskundigen 54, niet gerecenseerden 10, te zamen 255 studenten. Op het laatst van het jaar 1844 bedroeg dat getal 283, en op het einde des jaars 1845, 259, en thans 255; een duidelijk bewijs van den invloed der staats-examina op den uiterlijken bloei onzer Hoogescholen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

VEREENIGDE STATEN.

Uit een overzigt van de geldmiddelen van Pennsylvanie zou blijken, dat de gewone inkomsten van dien Staat voortaan voldoende zijn, om in de behoefte der Regering en in de behoorlijke rentebetaling te voorzien. De schuld beliep met het begin van dit jaar omstreeks 21 millioen dollars en de rente ruim 2 millioen. In 1845 was er na de betaling der dividenden een tekort op de inkomsten van 278,000 dollars, terwijl er over het loopend jaar een batig slot van 287,000 zal zijn. (Een dollar staat gelijk met onzen rijksdaalder).

St. GEORGE D'ELMINA.

6 September.

De stad Elmina, in zeven kwartieren verdeeld, heeft naar gissing 15,000 inwoners, is gelegen onder de jurisdictie van het fort St. George en onder het bereik van deszelfs geschut.

Bij gelegenheid van het Jammes kostuum (het feest van Nieuwjaar) is op 23 Augustus eene oude twist weer aangewakkerd, welke reeds dikwerf aanleiding tot bloedige twisten had gegeven, tusschen het kwartier N°. 1 en N°. 2 opgehaald, hetwelk ten gevolge had, dat de inwoners van beide afdeelingen tegen elkander gewapend uittrokken, en in den daarop volgenden vroegen morgen een schermgevecht uitwisselden. Met veel moeite is het den autoriteiten van het kasteel gelukt, de strijdenden met het gesloten mit elkanden te drijven. Men spreekt van verscheidene doodelijk gekwetsten. Thans is alles weder tot de meest volmaakte orde en rust teruggekeerd.

TURKIJE.

CONSTANTINOPEL, 18 November.

Het officiel dagblad dezer stad deelt in het belang der waarheid mede, dat de door den Rey Bedelhan aangerigte vervolging der Nestorianen, niet zoo hevig is geweest als men zulks eerst heeft doen geloven, ofschoon zijne misdaad altijd nog groot genoeg is, om eene strenge straf door de Porte te ontvangen, welke hem dan ook niet zal ontgaan.

— Van den 6den tot den 16den dezer, zijn van hier vertrokken of hier voorbijgevaren, 27 schepen met graan naar Marseille bestemd.

RUSLAND.

In dit Rijk wonen nog onderscheiden heidensche volken, die echter van tijd tot tijd het Christendom aannemen. In den loop van dit jaar zijn nog in het Gouvernement Orenburg de inwoners van een dorp, ten getale van 900 en in een ander 300 personen, gedoopt, en eerlang zullen alle inwoners van dat district tot het Christendom bekeerd zijn.

— Uit Warschau wordt gemeld, dat het verkeer der grensbewoners met het aangrenzend buitenland gemakkelijker is gemaakt, daar de reispassen, welke vroeger slechts voor 3 dagen geldig waren, tot op 8 dagen zijn verlengd geworden.

SPANJE.

MADRID, 2 December.

De Regering heeft het plan om den Infant Don Henriques tot een' zeer hoogen rang bij het zeewezen te bevorderen. Er is ook spraak van een huwelijk tusschen hem en eene Napelsche Prinses.

— Een groot aantal uitgewekenen keert voortdurend naar hun vaderland terug, ten gevolge van het laatste besluit van amnestie.

PORTUGAL.

LISSABON, 28 November.

De Koningin heeft een besluit genomen, waarbij de belastingschuldigen verantwoordelijk worden gesteld voor al het geld, dat zij aan de opstandelingen uitbetalen, behalve dan, wanneer zij bewijzen kunnen, dat zij daartoe met geweld gedwongen zijn.

— De Regering heeft met de Bank eene nieuwe leening gesloten.

— In de waterheid van Chaves, in de provincie Minho, hebben de troepen, onder bevel van Casal en Vinhaes, den opstandelingen, onder bevel van Sa da Bandeira, eene geduchte nederlaag toegebragt; hierop waren bij de 1600 man tot de troepen der Koningin overgegaan, en men verwachtte nu, dat Oporto zich aan de zijde der Koningin zou scharen.

ITALIË.

ROME, 28 November.

Het blijft niet slechts bij het benoemen van Commissiën, maar alles wordt ook spoedig voortgezet, zoo als onder anderen blijkt uit het reeds geheel omgewerkte Rijkstraffelijk wetboek, dat in handschrift gereed ligt, een waarlijk broken arbeid van drie maanden, aan welken de uitstekende regtsgeleerden Bruni, Dionisi, Alessandri en Benvenuti deel hebben gehad. De wijzigingen van het oude regt maken een derde deel er van uit. De strafbepalingen tegen staatkundige misdrijven zijn in zeer zachten geest gesteld. In het begin des nieuwenjaars wordt de invoering verwacht.

SICILIË.

Uit Messina wordt het volgend berigt medegedeeld: Reeds den 28sten Oct. viel, in de omstreken van Melazzo en in Barcellona (aan de golf van Messina) een hevige regen, die veel schade aanrigtte. Het regende voort, tot de digt betrokken hemel zich den 2den Nov. op eene zoo verschrikkelijke wijze ontlastte, dat onder de verbazende stortregens, die tot den 5den voortduurden, de geheele bloeijende streek op eene vreeselijke wijze verwoest werd. De ramp strekte zich uit over de geheele provincie Messina. Vijf rivieren, de Meri, Pozzo de Gotto, Barcellona, Termini en Mazzarra, traden dermate buiten hare oevers, dat de schade, die dit onweder aanrigtte, op meer dan 5 millioen scudi (een scudo is ƒ 2.50 Nat.) geschat wordt. Een aantal kleine plaatsjes zijn geheel vernield. De vroeger zoo vruchtbare vlakte tusschen Melazzo en Santo Pietro is den uitgestrekt meer, waarop men met schuiten vaart. Het was tot nu toe een spreekwoord in Sicilië, dat er in dit land drie wonderen waren: un monte (de Etna) un fonte (de Lentini) en un ponte (de Catelabiano). Deze brug de Catelabiano was een reuzenwerk der oudheid, dat reeds 20 eeuwen had getrotseerd. Doch de tegenwoordige vloed, die van de bergen afstroomde en zich met de wateren der vlakte vereenigde, heeft die reusachtige brug vernield. De groote schanwen rotsblokken, welke de voornaamste bouwstof der brug uitmaakten, waren door verbazend dikke ijzeren banden vereenigd; van deze ijzeren banden werden ongeveer 2000 quintali (500,000 romeinsche #) weggespoeld. De gevolgen van deze ijselijke verwoesting zijn verschrikkelijk voor de bevolking, daar alle voorraad van meel en vruchten is weggedreven of vernield. Het aantal dooden bedraagt slechts 7 of 8; een betrekkelijk gering getal, daaruit te verklaren dat de vreeselijke vloed bij dag begon en hier, gelijk den 30sten Sept., des nachts.

PRUISSEN.

BERLIJN, 7 December.

Bij de algemeene volkstelling die dezer dagen alhier heeft plaats gehad, is gebleken dat deze stad ruim 400,000 inwoners telt. Men heeft uitgerekend dat de bevolking, als zij zoo blijft toenemen als in de laatste vijf jaren, binnen 21—25 jaren 1 millioen menschen bedragen zal.

HANOVER.

7 December.

De Eerste Kamer heeft het besluit der Tweede, om de Regering het herstel der vroegere openbaarheid van de beraadslaging der Standen te verzoeken, met 22 tegen 19 stemmen aangenomen.

HAMBURG.

7 December.

Gisteren avond ten 5 ure kwam alhier de eerste locomotief met eenen wagentrein regtstreeks van Berlijn aan. Morgen en overmorgen zullen, naar men vernoemt, de Deensche en andere beambten de baan, volgens de voorschriften der acte van concessie, tusschen deze stad en de Mecklenburgsche grenzen onderzoeken en wanneer zij dezelve, gelijk wel te denken is, in orde zullen bevinden, zullen de oefeningstogten tot aan het einde dezer week en aanstaanden Zaturday de overneming van de zijde der administratie plaats vinden. Den 15den Dec. zal de geheele weg voor het publiek en den 1sten Jan. voor de goederen opengesteld worden.

— In Beijeren en Wurtemberg was in de eerste dagen dezer maand eene groote hoeveelheid sneeuw gevallen, waardoor de loop der posten was belemmerd. — Uit Stokholm had men berigt, dat de vorst in Zweden bleef aanhouden.

ENGELAND.

LONDEN, 9 December.

De landmagt zal aanzienlijk vermeerderd worden, namelijk met 15 regementen of 12,000 man, en dat wel niet zoozeer uit vrees voor een' onhanden zijnden oorlog, als wel tot versterking der bezettingen van sommige volkplantingen, zoo als Nieuw-Zeeland en de Kaap de Goede Hoop.

— Zaturday l. l. is Sir H. Pottinger naar de Kaap de Goede Hoop vertrokken; zoo als men weet is hij daar tot Gouverneur benoemd.

Het is bekend, hoe in den oorlog te water de meest vernielende uitwerkselen van het vijandelijk vuur, althans voor zoo ver het kwetsen van het scheepsvolk betreft, te weeg gebragt worden door de zware splinters, welke de kanonkogels van het houtwerk losrukken en in het rond verspreiden. Men had gedacht, dat dit nadeel grootendeels zou weggenomen worden door de schepen uit ijzer, in plaats van uit hout, te vervaardigen; doch het schijnt, dat men zich hierin bedrogen heeft, daar bij de ondervinding is gebleken dat de eigenschap om te splinteren zich niet bepaalt tot het dunne bladijzer der scheepshuid maar ook plaats heeft in het zwaardere metaal, waaruit het schip is zaamgesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 December.

Op den 1sten dezer was bij de Bank alhier in kas 74 millioen in zilver, 6 millioen in goud en 23 millioen in de verschillende kantoren, te zamen 103 millioen. Men kan tevens melden, dat sedert eenige dagen de reserve merkelijk is vermeerderd, ten gevolge van toezendingen, die door groote Londensche huizen, welke met onze bankiers in betrekking staan, zijn geschied. Deze geldtoezendingen schijnen te zullen aanhouden, zoodat het denkbeeld, om eene regtstreeksche leening bij de Bank van Engeland aan te gaan, weldra onnoodig zal worden.

— Eene ordonnantie, van den 7den dezer, in den *Moniteur* geplaatst, is van den volgenden inhoud: „Van den dag der bekendmaking dezer, zullen de granen en het meel uit Amerika afkomstig, die hetzij met Fransche, hetzij met Britsche schepen uit de havens van het Vereenigd Koningrijk zullen worden ingevoerd, tot nader bevel in Frankrijk tot verbruik kunnen worden toegelaten."

— Te Neuilly leefde een oud schrijnwerker, die zich liet bedelen en bijna iederen dag op de kerktrappen zat en bedelde. Eenige dagen geleden sterft hij op stroo en onder dat stroo vindt men twee bankbriefjes van 1000 francs; verder onderzoek brengt een bestoven koffer in den schoorsteen verborgen aan den dag, waarin 17,000 fcs in 35 zakken. Er waren er velen bij, zoo nieuw als zij 25 jaren geleden uit de munt waren gekomen. De Notaris Ancelle moet deze buitenkans onder negen erfgenamen verdeelen.

— De diligence van Lorient naar Moulaix is den Dingsdag omgelagen, waarbij een der reizigers gedood en verscheidene anderen gekwetst zijn.

— De oppervlakte van Frankrijk bevat 52 à 53 millioenen bunders. Daarvan zijn bebouwd 20 millioenen, en uitsluitend voor de graanteelt 14 millioenen. Deze leveren in gewone jaren 163 mill. mudden graan, en daarvan, na aftrek van zaaikoren en voeder voor het vee, 120 millioenen voor de voeding der inwoners; dat is 0,94 liter (kop) graan dagelijks voor elk hoofd; — een derde meer dan in Engeland, en, mijschatting, een vierde minder dan in Noord Amerika. In gewone jaren is de invoer van vreemd graan een millioen mudden, doch het wordt dezen tijd weder als graan of meel uitgevoerd. In 1832 is deze invoer echter tot 7 millioenen geklommen, eene koopwaarde ondervonden van 90 millioenen.

STAATS BERIGT.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad LEYDEN, brengen, uit naam van den Heer Staatsraad, Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Z. Ex. den Minister van Financiën dato den 10den Dec. 1846, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Koninklijke Ned. Loterij, de lotten en gedeelten daarvan, voor de tweede week der trekking van de 2de klasse der 200ste Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij Verkoop.		*Bij Verhuring.*	
Geheele Loten,	ƒ 75.00.	Geheele Loten,	ƒ 29.00.
Halve,	37.50.	Halve,	14.50.
Vijfde,	15.00.	Vijfde,	5.80.
Tiende,	7.50.	Tiende,	2.90.
Twintigste,	3.75.	Twintigste,	1.45.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij artikel 3 van Z^r. M^s. besluit van 6 Januarij 1831, n°. 68 (*Staatsblad n°. 2*), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

DU RIEU.

Leyden, 11 December 1846. Ter ordonnantie van dezelve,

V. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 11den December, de Heer J. H. Schuurmans Stekhoven, van Leyden, in de Letteren, na verdediging zijner Dissertatie: *de Civium Atticorum recognitione sive διαψηφισει.*

Den 12den December, de Heer P. C. Tyken, van Warmond, in de Medicijnen, na verdediging zijner Dissertatie: *de Ulceribus tuberculorum.*

ADVERTENTIEN.

Heden beviel door Gods goedheid van een' ZOON, Vrouwe FRANCOINA DIDERIKA VAN HALTEREN, geliefde Echtgenoote van

M. A. OI E. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 11 December 1846.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 67 jaren, Vrouwe SARA HENRIETTE WEYLAND, Weduwe van den Wel Edel Geboren Heer EVERT RODEL NIENHUIS.

LEYDEN, 10 December 1846.

Al degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van den Wel Ed. Geb. Heer W. H. R. CUNÆUS, gestorven hebbende binnen *Leyden*, en aldaar op den 23sten November 1846 overleden, gelieven daarvan **opgave** of **betaling** te doen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*, vóór of op den 2den January 1847.

De Regtmeesters van Rijnland zal op Maandag den 28sten December 1846, des voormiddags ten 11 ure, in het *Gemeentehuis* binnen *Leyden*, met opene Deuren, ten aanhoore van elkeen een ieder die daarbij zal willen tegenwoordig zijn, doen zijne **Rekening en Verantwoording**, van primo Januarij tot ultimo December 1845.

Er wordt voor een civielen prijs ***te Koop*** aangeboden **een Fraai KABINET-ORGEL**, (Mahonijhouten Kast), hetwelk in welluidendheid en sterkte van toon niets te wenschen overlaat; door den *Organist*

J. C. KLIKEER Jr.

Cellebroersgracht, Wijk I No. 444, te *Leyden*.

Op Zaturdag den 19den December 1846, des avonds ten 6 ure, zal men in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen *Leyden*, bij Opbod en Afslag, Veilen en Verkoopen:

No. 1. Een HUIS EN ERF te *Leyden*, aan de Oude Vest omtrent de Jan Vossensteeg, hebbende 4 Kamers, Keuken, Kelder, Zolders, Binnenplaats en verdere Gemakken, in Wijk VI, No. 1142.

No. 2. Verscheidene ERFPACHTEN, gevestigd op Vaste Goederen binnen *Leyden* en onder *Leyderdorp*; alles breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Het Perceel No. 1 zal kunnen worden bezigtigd des Dingsdag en Donderdags van iedere week vóór de Verkooping, tusschen 10 en 2 uur; zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris BARKEY, te *Leyden*.

OPENBARE VERKOOPING,

op Maandag den 21sten December 1846, des voormiddags ten 11 ure, in het *Invalidenhuis* te *Leyden*, van eenige meer of minder gebruikte KEETELINGSTUKKEN.

Op Woensdag den 23sten December 1846, des Voormiddags ten 10 ure, zal men in het Koffijhuis genaamd *de Vink*, onder *Soeterwoude*, Publiek Veilen en Verkoopen: Een perceel WEI- of HOOILAND, in den Gasthuis- en Broekhuizer polder onder *Soeterwoude*; groot 1 Bunder, 70 ellen. Een perceel WEI- of HOOILAND, in den Noord-Hollandschen polder onder *Voorschoten*; groot 78 Roeden, 6 Ellen. En VIER percelen BOUWLAND en een perceel BOSCHLAND onder *Valkenburg*, te zamen groot 3 Bunders, 21 Roeden. Alles breeder bij Aanplakbiljetten omschreven.

Kunnende dagelijks worden bezigtigd.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van de Notarissen A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, en J. TROMER, te *Voorschoten*.

HOUTVERKOOPING.

op *Oud-Poelgeest*, onder *Oegstgeest*, op Woensdag den 23sten December 1846, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote Partij zwaar ESSEN-, ELZEN- en WILLIGEN HAKHOUT; kunnende alles zeer gemakkelijk te Water en te Land worden vervoerd.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het Logement de *Rosham* te *Katwijk aan den Rhijn*, van:

No. 1. Een aanzienlijk HEERENHUIS met fraaijen TUIN, voorzien van acht zoo Boven- als Beneden Kamers benevens ruime Zaal, allen behangen, Provisie- en Dienstboden Kamers, Keuken, Kelders, Zolders, Mangelkamer, Turfschuur en verdere gemakken.

No. 2. Een ruim hecht en sterk KOETSHUIS met STALLING voor vijf Paarden, verder getimmerte en groot stuk Tuinland.

No. 3. Een TUINMANS- en KOETSIERS-WONING met ERF, en

No. 4. Een strook GRONDS met daarop staand HOUTGEWAS.

Alles staande en gelegen te *Katwijk aan den Rhijn* en breeder bij aangeplakte billetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Woensdag den 6den January 1847 en de finale Gunning op Woensdag den 13den January 1847 beide des voormiddags ten 12 ure.

Kunnende de voornoemde Percelen met uitzondering van een gedeelte van het Perceel No. 3 worden aanvaard 1 Februarij 1847 en worden bezigtigd dagelijks van 11 tot 4 ure mits behoorlijk belet vragende.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantoren van de Notarissen A. E. ROEST VAN LIMBURG te *Katwijk aan den Rhijn*, A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*, en H. VAN ZEGWAARD te *Voorburg*.

S. & J. LUCHTMANS te *Leyden* hebben uitgegeven en verzonden:

HET NEDERLANDSCHE BIJBELGENOOTSCHAP IN 1846.

Toespraak over den nieuwen weg, thans door het Genootschap ingeslagen, en de belangrijke uitzigten, voor de Bijbelverspreiding zelve daardoor geopend, door *Prof.* N. C. KIST.

Bij de Uitgevers is mede nog te bekomen:

Toespraak over den tegenstand tegen de verspreiding des Bijbels, van den Wel Eerw. Heer J. E. VOET VAN CAMPEN, *Predikant te Leyden*.

Bij den Boekhandelaar **C. C. VAN DER HOEK** ziet op heden het licht:

Het 23e VERVOLG op den Catalogus zijner LEESBIBLIOTHEEK,

inhoudende de nieuwst uitgekomen Historische en Romantische WERKEN.

Deze uitgezochte Boekverzameling bevat reeds circa 16,000 Werken.

Bij den Boekhandelaar **J. W. BROUWER** worden heden uitgegeven:

DE STUKKEN,

BETREFFENDE DE

BESCHULDIGING TEGEN DE LEER EN DE BEROEPING VAN

D.s A. RUTGERS VAN DER LOEFF,

ingeleverd bij het Klassikaal Bestuur van *Leyden*. Prijs *f* 0.25,

ten voordeele der Huis-Zitten- en Diaconie-Armen.

De Boekhandelaar **W. H. VAN HEYNINGEN** te *Utrecht* heeft alom verzonden, de 1ste Aflevering van een Werk, getiteld:

BIOGRAPHISCH WOORDENBOEK

VAN ALLE IN DEN BIJBEL VOORKOMENDE PERSONEN,

onder Hoofd-Redactie van

H. VAN HEYNINGEN,

onder medewerking van onderscheidene met lof bekende Predikanten.

HH. Studenten in de Theologie worden vooral op deze onderneming attent gemaakt, als zijnde het eenig Werk van dien aard in onze taal, en hoewel praktisch geschreven, zoodat ook den beschaafden Lezer een hoogst nuttig Handboek hierdoor gewordt, zal men echter het nut dat hierin ook voor HH. Theologanten gelegen is, wel niet behoeven te betogen.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturday 12 *December*.

Oude Witte Tarwe *f* 11.80 tot *f* 12.00. Nieuwe Witte Tarwe *f* 11.80 tot *f* 12.50. Oude Rogge *f* 9.60 tot *f* 9.80. Nieuwe Rogge *f* 9.60 tot *f* 10.10. Nieuwe Gerst *f* 6.30 tot *f* 6.50. Haver *f* 5.20 tot *f* 5.40. Paardeboonen *f* 8.30 tot *f* 8.50. Duiveboonen *f* 8.40 tot *f* 8.70.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturday 12 *December* 1846. Van 36 tot 40 Gulden.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

ZATURDAG 12 DECEMBER, ten 4 ure.

			Laagste koers.	Hoogste koers.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld.	à	2½ pct.	59	
Dito dito	»	3 »	71⅛	
Dito dito	»	4 »	92½	
O. I. Leening	»	4 »		
Amortisatie Syndicaat	»	3½ »		
Handel-Maatschappij	»	4½ »	173½	174½
Haarlemmermeer	»	5 »		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	»	4½ »		
Aandeelen Holl. Spoorweg Maatschappij	»	»		
BELGIE, Certificaten	»	2½ »		
Dito Dito	»	4½ »		
Dito bij ROTHSCHILD	»	2½ »		
SPANJE, Leening bij Ardoin van 85 p.	»	5 »		
Dito bij dito, onbep. stukken	»	5 »		
Dito	»	6 »		
Dito Binnenl.	»	3 »	31⅛	
Coupons Ardoins	»	»	13⅜	
PORTUGAL, te Londen	»	3 »	39½	
Dito	»	4 »	37½	38½
RUSLAND, Oblig. Hope 1798 en 1816	»	5 »		
Dito dito 1828 en 1829	»	5 »	105	
Cert. bij dito 1831 en 1833	»	5 »		
Dito bij HOPE	»	4 »	83⅜	
Dito bij STIEGLITZ & Co	»	4 »		
Certificaten te Hamburg	»	5 »		
Dito te Londen	»	5 »		
Inschrijving in Assign.	»	6 »		
Certificaten van dito	»	6 »	68⅞	
POLEN	»	4 »		
Dito Aandeelen met Loting	*f*	300 *f*		
Dito dito	»	500 »		
PRUISSEN, Loten	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	à	5 pCt.		
Idem	»	4 »		
Oblig. Metalliek	»	5 »		
Idem	»	2½ »		
Aandeelen 28 Mei 1834	*f*	500 *f*		
Idem 1 April 1839	»	250 »		
NAPELS, Certif. Adm. bij Lam. en Bouw.	à	5 pCt.		
BRAZILIE, Idem. 1843	»	5 »	87	
AMERIKA	»	5 »		
Dito	»	6 »		
Dito Bankaktiem	»	5 »		
MEXICO	»	5 »	23⅛	22⅝
Dito Uitgestelde Schuld	»	»		
GRANADA	»	1 »		
VENEZUELA	»	2 »		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.